

ЗАКОН ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ НАРУШЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ

Отразена деноминацията от 05.07.1999 г.

Обн. ДВ. бр.92 от 28 Ноември 1969г., изм. ДВ. бр.54 от 11 Юли 1978г., изм. ДВ. бр.28 от 9 Април 1982г., изм. ДВ. бр.28 от 8 Април 1983г., изм. ДВ. бр.101 от 27 Декември 1983г., изм. ДВ. бр.89 от 18 Ноември 1986г., изм. ДВ. бр.24 от 27 Март 1987г., изм. ДВ. бр.94 от 23 Ноември 1990г., изм. ДВ. бр.105 от 19 Декември 1991г., изм. ДВ. бр.59 от 21 Юли 1992г., изм. ДВ. бр.102 от 21 Ноември 1995г., изм. ДВ. бр.12 от 9 Февруари 1996г., изм. ДВ. бр.110 от 30 Декември 1996г., изм. ДВ. бр.11 от 29 Януари 1998г., доп. ДВ. бр.15 от 6 Февруари 1998г., изм. ДВ. бр.59 от 26 Май 1998г., доп. ДВ. бр.85 от 24 Юли 1998г., изм. ДВ. бр.89 от 3 Август 1998г., доп. ДВ. бр.51 от 4 Юни 1999г., изм. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г., доп. ДВ. бр.114 от 30 Декември 1999г., изм. ДВ. бр.92 от 10 Ноември 2000г., изм. ДВ. бр.25 от 8 Март 2002г., изм. ДВ. бр.61 от 21 Юни 2002г., изм. ДВ. бр.101 от 29 Октомври 2002г., доп. ДВ. бр.96 от 29 Октомври 2004г., изм. ДВ. бр.39 от 10 Май 2005г., изм. ДВ. бр.79 от 4 Октомври 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.33 от 21 Април 2006г., изм. ДВ. бр.69 от 25 Август 2006г., изм. ДВ. бр.108 от 29 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.51 от 26 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.97 от 23 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.27 от 10 Април 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.10 от 1 Февруари 2011г., изм. ДВ. бр.33 от 26 Април 2011г., изм. ДВ. бр.39 от 20 Май 2011г., изм. ДВ. бр.60 от 5 Август 2011г., изм. ДВ. бр.77 от 4 Октомври 2011г., изм. ДВ. бр.19 от 6 Март 2012г., доп. ДВ. бр.54 от 17 Юли 2012г., изм. ДВ. бр.77 от 9 Октомври 2012г., доп. ДВ. бр.17 от 21 Февруари 2013г., доп. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., доп. ДВ. бр.107 от 24 Декември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.81 от 20 Октомври 2015г., изм. ДВ. бр.76 от 30 Септември 2016г., доп. ДВ. бр.101 от 20 Декември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.63 от 4 Август 2017г., доп. ДВ. бр.101 от 19 Декември 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.20 от 6 Март 2018г., доп. ДВ. бр.38 от 8 Май 2018г.

Глава първа. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) Този закон определя общите правила за административните нарушения и наказания, реда за установяване на административните нарушения, за налагане и изпълнение на административните наказания и осигурява необходимите гаранции за защита правата и законните интереси на гражданите и организацията.

Чл. 2. (1) Деянията, които съставляват административни нарушения, и съответните за тях наказания, се определят със закон или указ.

(2) Когато нарушението на закон или указ е обявено общо за наказуемо с определено по вид и размер административно наказание, Министерският съвет и членовете на правителството, ако са овластени със съответния закон или указ, могат да определят съставите на конкретните нарушения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) Общинските съвети при издаване на наредби определят съставите на административните нарушения и съответстващите на тях наказания, предвидени в Закона за местното самоуправление и местната администрация.

Чл. 3. (1) За всяко административно нарушение се прилага нормативният акт, който е бил в сила по време на извършването му.

(2) Ако до влизане в сила на наказателното постановление последват различни нормативни разпоредби, прилага се онази от тях, която е по-благоприятна за нарушителя.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) Този закон и другите закони и укази, в които са предвидени административни наказания, се прилагат за всички административни нарушения, извършени на територията на Република България, на български кораб или самолет и по отношение на български граждани, извършили административни нарушения в чужбина, наказуеми по българските закони, ако засягат интересите на нашата държава.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) Въпросът за отговорността на чужденци, които се ползват с имунитет по отношение на административнонаказателната юрисдикция на Република България, се решава съобразно приетите от нея норми на международното право.

Глава втора.

АДМИНИСТРАТИВНИ НАРУШЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ

Раздел I.

Административни нарушения

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) Административно нарушение е това деяние (действие или бездействие), което нарушава установения ред на държавното управление, извършено е виновно и е обявено за наказуемо с административно наказание, налагано по административен ред.

Чл. 7. (1) Деянието, обявено за административно нарушение, е виновно, когато е извършено умишлено или непредпазливо.

(2) Непредпазливите деяния не се наказват само в изрично предвидените случаи.

Чл. 8. Не са административни нарушения деянията, които са извършени при неизбежна отбрана или крайна необходимост.

Чл. 9. (1) Приготовлението към административното нарушение не се наказва.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 1983 г., бр. 11 от 1998 г.) Не се наказва и опитът към административно нарушение освен в случаите на:

а) митнически и валутни нарушения, ако това е предвидено в съответния закон или указ;

б) чл. 218б, ал. 1 от Наказателния кодекс;

в) чл. 41, ал. 1 от Закона за опазване на селскостопанското имущество.

Чл. 10. (Доп. - ДВ, бр. 85 от 1998 г.) При административните нарушения подбудителите, помагачите и укривателите както и допустителите се наказват само в случаите, предвидени в съответния закон или указ.

Чл. 11. По въпросите на вината, вменяемостта, обстоятелствата, изключващи отговорността, формите на съучастие, приготвянето и опита се прилагат разпоредбите на общата част на Наказателния кодекс, доколкото в този закон не се предвижда друго.

Раздел II. **Административни наказания**

Чл. 12. Административните наказания се налагат с цел да се предупреди и превъзпита нарушителят към спазване на установения правен ред и се въздействуват възпитателно и предупредително върху останалите граждани.

Чл. 13. За административни нарушения могат да се предвиждат и налагат следните административни наказания:

- а) обществено порицание;
- б) глоба;
- в) временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност.

Чл. 14. Общественото порицание за извършеното нарушение се изразява в публично порицание на нарушителя пред трудовия колектив, където работи, или пред организацията, в която членува.

Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г.) Глобата е наказание, което се изразява в заплащане на определена парична сума.

(2) По отношение на непълнолетните административното наказание глоба се заменя с обществено порицание.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 1978 г.) Лишаването от право да се упражнява определена професия или дейност се изразява във временна забрана за нарушителя да упражнява професия или дейност, във връзка с която е извършил нарушението. Продължителността на това наказание не може да бъде по-малка от един месец и повече от две години, а за нарушения, свързани с безопасността на движението при употребата на ~~алкохол, наркотици, взривни вещества и други опасни вещества~~ транспортни средства и други опасни вещества - до пет години. То не засяга придобитата правоспособност освен в случаите, предвидени в съответния закон или указ.

Чл. 17. Никой не може да бъде наказан повторно за административно нарушение, за което е бил вече наказан с влязло в сила наказателно постановление или решение на съда.

Чл. 18. Когато с едно деяние са извършени няколко административни нарушения или едно и също лице е извършило няколко отделни нарушения, наложените наказания се изтърпяват поотделно за всяко едно от тях.

Чл. 19. За административните нарушения, наказуеми по реда на този закон, не се допуска условно наказание.

Чл. 20. (1) Наред с предвидените в чл. 13 административни наказания наказващият орган постановява отнемане в полза на държавата на вещите, принадлежащи на нарушителя, които са послужили за извършване на умишлено административно нарушение, ако това е предвидено в съответния закон или указ.

(2) Отнемат се в полза на държавата и вещите, предмет на нарушението, притежаването на които е забранено, независимо от тяхното количество и стойност, където и да се намират.

(3) Освен вещите по предходната алинея в предвидените в съответния закон или указ случаи се отнемат в полза на държавата и вещите, принадлежащи на нарушителя, които са били предмет на нарушението.

(4) Отнемане по алинеи 1 и 3 не се допуска, когато стойността на вещите явно не съответствува на характера и тежестта на административното нарушение, освен ако в съответния закон или указ е предвидено друго.

Чл. 21. Придобитите от нарушителя вещи в резултат на нарушението се отнемат в полза на държавата независимо от тяхното количество и стойност.

Раздел III.

Принудителни административни мерки

Чл. 22. За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях могат да се прилагат принудителни административни мерки.

Чл. 23. Случаите, когато могат да се прилагат принудителни административни мерки, техният вид, органите, които ги прилагат, и начинът за тяхното приложение, както и редът за тяхното обжалване се уреждат в съответния закон или указ.

Раздел IV.

Административнонаказателно отговорни лица

Чл. 24. (1) Административнонаказателната отговорност е лична.

(2) За административни нарушения, извършени при осъществяване дейността на предприятия, учреждения и организации, отговарят работниците и служителите, които са ги извършили, както и ръководителите, които са наредили или допуснали да бъдат извършени.

Чл. 25. Когато извършителят на административно нарушение е действувал в изпълнение на неправомерна служебна заповед, дадена по установения ред, той не

носи административнонаказателна отговорност, ако заповедта не е съдържала очевидно за него нарушение.

Чл. 26. (1) Административнонаказателно отговорни са пълнолетните лица, навършили 18 години, които са извършили административни нарушения в състояние на вменяемост.

(2) Административнонаказателно отговорни са и непълнолетните, които са навършили 16 години, но не са навършили 18 години, когато са могли да разбират свойството и значението на извършеното нарушение и да ръководят постъпките си.

(3) За административни нарушения, извършени от малолетни, непълнолетни на възраст от 14 до 16 години и поставени под пълно запрещение, отговарят съответно родителите, попечителите или настойниците, които съзнателно са допуснали извършването им.

Раздел V.

Определяне на административните наказания

Чл. 27. (1) Административното наказание се определя съобразно с разпоредбите на този закон в границите на наказанието, предвидено за извършеното нарушение.

(2) При определяне на наказанието се вземат предвид тежестта на нарушението, подбудите за неговото извършване и другите смекчаващи и отегчаващи вината обстоятелства, както и имотното състояние на нарушителя.

(3) Смекчаващите обстоятелства обуславят налагането на по-леко наказание, а отегчаващите - на по-тежко наказание.

(4) Заменяването на предвидените за нарушенията наказания с по-леки по вид не се допуска освен в случаите, предвидени в чл. 15, алинея 2.

(5) Не се допуска също така определяне на наказание под предвидения най-нисък размер на наказанието глоба и временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност, освен в предвидените в този закон случаи.

Чл. 27а. При изключителни или многобройни смекчаващи обстоятелства, когато и най-лекото, предвидено в закона, административно наказание или имуществена санкция, се окажат несъразмерно тежки, наказващият орган определя:

1. наказанието глоба в по-нисък размер от предвидения в закона минимум, но с не повече от една втора;

2. наказанието временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност – за срок от един до шест месеца, но не повече от предвиденото в закон;

3. имуществената санкция в по-нисък размер от предвидения в закона минимум, но с не повече от една втора.

Чл. 28. (1) За маловажен случай на административно нарушение, наказващият орган може да не наложи глоба или наказание на нарушителя, когато предвиденото наказание е глоба, когато нарушителят е предупреден писмено, че при извършване на друго административно нарушение на същия

нормативен акт в едногодишен срок от влизане в сила на предупреждението, за него ще му бъде наложено административно наказание.

(2) Писменото предупреждение по ал. 1 е мотивирано и съдържа:

1. датата и мястото на издаването му;
2. собственото, бащиното и фамилното име и длъжността на лицето, което го е издало;
3. датата на акта, въз основа на който се издава и името, длъжността и местослуженето на актосъставителя;
4. собственото, бащиното и фамилното име на нарушителя, постоянен и настоящ адрес, единен граждански номер;
5. описание на нарушението и обстоятелствата, които сочат, че е маловажен случай;
6. законовите разпоредби, които са нарушени;
7. в какво се състои предупреждението;
8. вещите, които се отнемат в полза на държавата;
9. в какъв срок и пред кой съд подлежи на обжалване.
10. подпис на органа, който го издава.

(3) Писменото предупреждение се издава в два екземпляра – по един за наказващия орган и за лицето, което се предупреждава. Писменото предупреждение се връчва по реда на чл. 58.

(4) Писменото предупреждение подлежи на обжалване и протест по реда на Глава трета, раздел пети от този закон.

(5) Разпоредбите на ал. 1 – 4 се прилагат съответно и за маловажен случай на неизпълнение на задължение от едноличен търговец, ~~или~~ юридическо лице или неперсонифицирано дружество към държавата или община.

(6) Разпоредбите на ал. 1 - 5 се прилагат, освен ако в специален закон е предвидено друго.

Чл. 28. За маловажни случаи на административни нарушения наказващият орган може:

а) да не наложи наказание, като предупреди нарушителя, устно или писмено, че при повторно извършване на нарушение ще му бъде наложено административно наказание;

б) ~~(отм. ДВ, бр. 105 от 1991 г.)~~

Чл. 29. За маловажни случаи на административни нарушения, извършени от непълнолетни, наказващите органи изпращат съставените актове на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните за налагане мерки от възпитателен характер.

Чл. 29. Разпоредбите на чл. 27а и 28 не се прилагат за нарушения, свързани с безопасността на движението при употреба на алкохол, наркотични вещества или техни аналози или друго силно упойващо вещество.

Чл. 29а. Времето, през което наказаното лице е било лишено фактически от възможността да упражнява определена професия или дейност за нарушението се

припада от времето на изтърпяване на наказанието лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност.

Раздел VI.

Общи административнонаказателни разпоредби

Чл. 30. За отделни административни нарушения, които не са установени по реда, предвиден в чл. 2, ал. 1 и 2, се прилагат съответно чл. 31 и 32.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г., бр. 11 от 1998 г.) Който не изпълни или наруши законно разпореждане, заповед или наредба на орган на властта, включително във връзка със стопанските мероприятия на държавата, се наказва с глоба от 2 до 50 лева.

Чл. 32. (1) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г., бр. 11 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 25 от 2002 г.) Който не изпълни или наруши постановление, разпореждане или друг акт, издаден или приет от Министерския съвет, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва с глоба от 100 до 2000 лева.

(2) (Нова - ДВ, бр. 24 от 1987 г., изм., бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г., бр. 11 от 1998 г., доп. - ДВ, бр. 114 от 1999 г., в сила от 31 януари 2000 г., изм. - ДВ, бр. 25 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 61 от 2002 г.) Който не изпълни или наруши акт по ал. 1, свързан със счетоводното, данъчното, митническото, валутното или екологичното законодателство, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва с глоба от 400 до 3000 лв.

(3) (Нова - ДВ, бр. 67 от 1999 г., в сила от 27.08.1999 г.) Когато държавен служител при изпълнение на държавната служба не изпълни или наруши задължения, произтичащи от актовете по ал. 1 и 2, се наказва с глоба от 40 до 300 лв.

(4) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 24 от 1987 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 67 от 1999 г.) Разпоредбата на предходните алинеи се прилага за нарушенията на онези издадени или утвърдени от Министерския съвет актове, които изрично се позовават на този член.

Глава трета.

ПРОИЗВОДСТВО ПО УСТАНОВЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ НАРУШЕНИЯ, НАЛАГАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ НАКАЗАНИЯ

Раздел I.

Общи положения

Чл. 33. (1) Когато за дадено деяние е възбудено наказателно преследване от органите на прокуратурата, административнонаказателно производство не се образува.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 05.11.2017 г.) При констатиране на признак/признаци на извършено престъпление административнонаказателното

производство се прекратява, а материалите се изпращат на съответния прокурор. Веществените доказателства и вещите по чл. 41 се пазят от административнонаказващия орган до произнасянето на прокурора.

Чл. 34. (1) Не се образува административнонаказателно производство, а образуваното се прекратява, ако не е съставен акт за установяване на нарушението в продължение на:

1. шест месеца от откриване на нарушителя – за нарушение на нормативен акт, уреждащ бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност по чл. 32, ал. 1, т. 1 от Закона за държавната финансова инспекция, както и за нарушение на нормативен акт, уреждащ хазартната дейност и мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и за нарушение на Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници и подзаконовите нормативни актове по прилагането им, на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (ОВ, L 326/1 от 8 декември 2011 г.), както и за нарушение на Закона за независимия финансов одит;

2. четири месеца от откриване на нарушителя – за митнически, данъчни, екологични и валутни нарушения, както и по Изборния кодекс, Закона за политическите партии, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за платежните услуги и платежните системи, Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ, L 173/1 от 12 юни 2014 г.), Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, част втора, част втора "а" и част трета от Кодекса за социално осигуряване, Кодекса за застраховането и на нормативните актове по прилагането им и по Закона за регистър БУЛСТАТ.

3. три месеца от откриване на нарушителя – в останалите случаи.

(2) Образуваното административнонаказателно производство се прекратява, ако не е издадено наказателно постановление в шестмесечен срок от съставянето на акта.

(3) Когато производството пред наказващия орган се образува по реда на чл. 36, ал. 2, срокът по ал. 2 не се прилага. В тези случаи образуваното административнонаказателно производство се прекратява, ако не е издадено наказателно постановление в шестмесечен срок от получаване на материалите от съда или прокурора.

(4) Срокът по ал. 2 и 3 не тече докато производството е спряно.

Чл. 34а. (1) Не се образува административнонаказателно производство, а образуваното се прекратява, и когато:

- а) нарушителят е починал;
- б) нарушителят е изпаднал в постоянно разстройство на съзнанието;
- в) е изтекла предвидената в закона давност.

(2) Административнонаказателната отговорност се погасява по давност, ако не е наложено административно наказание с влязъл в сила акт до изтичане на:

1. три години от извършване на нарушението, когато се касае за нарушение на нормативен акт, уреждащ бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност по чл. 32, ал. 1, т. 1 от Закона за държавната финансова инспекция, както и за нарушение на нормативен акт, уреждащ хазартната дейност и мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и за нарушение на Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници и подзаконовите нормативни актове по прилагането им, на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (ОВ, L 326/1 от 8 декември 2011 г.), както и за нарушение на Закона за независимия финансов одит;

2. две години от извършване на нарушението, когато се касае за митнически, данъчни, екологични и валутни нарушения, както и по Изборния кодекс, Закона за политическите партии, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за платежните услуги и платежните системи, Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ, L 173/1 от 12 юни 2014 г.), Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, част втора, част втора "а" и част трета от Кодекса за социално осигуряване, Кодекса за застраховането и на нормативните актове по прилагането им и по Закона за регистър БУЛСТАТ;

3. една година и шест месеца от извършване на нарушението – в останалите случаи.

(3) При опит, срокът по ал. 2 започва от деня, когато е извършено последното действие. При нарушение, извършено чрез бездействие, срокът по ал. 2 започва да тече:

1. от деня, следващ този, на ~~което~~ който за нарушителя е изтекъл срокът за извършване на действието;

2. от прекратяване на бездействието, извън случаите по т. 1.

(4) Давността спира, когато започването или продължаването на административнонаказателното производство зависи от разрешаването на някой предварителен въпрос с влязъл в сила съдебен акт. След разрешаване на въпроса с влязъл в сила съдебен акт, давността продължава да тече.

(5) Давността се прекъсва при:

1. съставяне на акт за установяване на административно нарушение;

2. предявяване и връчване на съставения акт за установяване на административно нарушение;

3. произнасяне с акт на наказващия орган по административнонаказателната преписка;

4. постановяване на решение или определение по чл. 63б от съд в производството по съдебен контрол върху актовете на наказващия орган;

5. призоваване на нарушителя за участие в производството.

След свършване на действието, с което е прекъсната давността, започва да тече нова давност.

(6) Независимо от спирането или прекъсването на давността административнонаказателната отговорност се погасява, ако са изтекли четири години и шест месеца от извършване на нарушението.

(7) Разпоредбите по ал. 2 – 6 се прилагат съответно и по отношение на едноличните търговци, юридическите лица и неперсонифицираните дружества, едноличните търговци и юридически лица.

Чл. 34. (1) (~~Изм. – ДВ, бр. 89 от 1986 г., доп., бр. 102 от 1995 г. и бр. 12 от 1996 г., доп. – ДВ, бр. 61 от 2002 г., доп. – ДВ, бр. 39 от 2005 г., в сила от 12.08.2005 г., изм. и доп. – ДВ, бр. 97 от 2007 г., доп. – ДВ, бр. 77 от 2011 г., доп. – ДВ, бр. 17 от 2013 г., изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г., изм. и доп. – ДВ, бр. 20 от 2018 г., в сила от 06.03.2018 г.~~) Не се образува административнонаказателно производство, а образуваното се прекратява, когато:

- а) нарушителят е починал;
- б) нарушителят е изнаднал в постоянно разстройство на съзнанието;
- в) това е предвидено в закон или указ.

Не се образува административнонаказателно производство, ако не е съставен акт за установяване на нарушението в продължение на три месеца от откриване на нарушителя или ако е изтекла една година от извършване на нарушението, а за митнически, данъчни, екологични и валутни нарушения, както и по Изборния кодекс, Закона за политическите партии, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за платежните услуги и платежните системи, Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ, L 173/1 от 12 юни 2014 г.), Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, част втора, част втора "а" и част трета от Кодекса за социално осигуряване, Кодекса за застраховането и на нормативните актове по прилагането им и по Закона за регистър БУЛСТАТ – две години.

(2) (~~Нова – ДВ, бр. 12 от 1996 г., доп., бр. 51 от 1999 г., изм. – ДВ, бр. 92 от 2000 г., в сила от 1.01.2001 г., изм. – ДВ, бр. 101 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., изм. – ДВ, бр. 33 от 2006 г., доп. – ДВ, бр. 108 от 2006 г., в сила от 29.12.2006 г., доп. – ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., доп. – ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., доп. – ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.~~) За нарушение на нормативен акт, уреждащ бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност по чл. 32, ал. 1, т. 1 от Закона за държавната финансова инспекция, както и за нарушение на нормативен акт, уреждащ хазартната дейност и мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и за нарушение на Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници и подзаконовите нормативни актове по прилагането им, на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и

~~прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (ОВ, L 326/1 от 8 декември 2011 г.), както и за нарушение на Закона за независимия финансов одит, не се образува административнонаказателно производство, ако не е съставен акт за установяване на нарушението в продължение на шест месеца от откриване на нарушителя или ако са изтекли повече от пет години от извършване на нарушението. В тези случаи предвидените срокове в ал. 1 не се прилагат.~~

~~(3) (Предишна ал. 2 — ДВ, бр. 12 от 1996 г.) Образованото административнонаказателно производство се прекратява, ако не е издадено наказателно постановление в шестмесечен срок от съставянето на акта.~~

Чл. 35. Влязлото в сила решение на съда по гражданско дело е задължително за наказващия административен орган по въпросите за гражданското състояние и за правото на собственост.

Раздел II.

Образуване на административнонаказателно производство

Чл. 36. (1) Административнонаказателно производство се образува със съставяне на акт за установяване на извършеното административно нарушение.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 05.11.2017 г.) Без приложен акт административнонаказателна преписка не се образува освен в случаите, когато производството е прекратено от съда или прокурора или прокурорът е отказал да образува наказателно производство и е препратено на наказващия орган.

Чл. 37. (1) Актове могат да съставят длъжностните лица:

а) посочени изрично в съответните нормативни актове;

б) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) определени от ръководителите на ведомствата, организациите, областните управители и кметовете на общините, на които е възложено приложението или контрола по приложението на съответните нормативни актове.

(2) Актове могат да съставят и представители на обществеността, ако са овластени за това с нормативен акт.

(3) Не може да съставя акт за установяване на административно нарушение лице, което:

а) е пострадало от нарушението или е съпруг или роднина на нарушителя или пострадалия по права линия без ограничение и по съребрена линия - до четвърта степен;

б) е заинтересувано от изхода на административното производство или има с нарушителя или пострадалия особени отношения, които пораждат основателни съмнения в неговото безпристрастие.

(4) При наличието на някое от основанията за отвод по ал. 3 лицето трябва да се отведе незабавно с мотивиран писмен акт.

(5) В случаите по ал. 4 като актосъставител действа:

1. друго лице с компетентност по ал. 1 или 2;

2. при липса на лице по т. 1 – друго лице, оправомощено от наказващия орган.

Чл. 38. (Отм. - ДВ, бр. 94 от 1990 г.)

Чл. 39. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1983 г., бр. 59 от 1992 г., бр. 11 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 25 от 2002 г.) За явно маловажни случаи на административни нарушения, установени при извършването им, овластените за това органи налагат на място, срещу квитанция, глоба до размера, предвиден в съответния закон или указ, но не повече от 10 лева.

(2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 1983 г., изм., бр. 59 от 1992 г., бр. 110 от 1996 г., бр. 11 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 25 от 2002 г.) За маловажни случаи на административни нарушения, установени при извършването им, когато това е предвидено в закон или указ, овластените контролни органи могат да налагат на местонарушението глоби в размер от 10 до 50 лв. За наложената глоба се издава фиш, който съдържа данни за самоличността на контролния орган и на нарушителя, мястото и времето на нарушението, нарушените разпоредби и размера на глобата. Фишът се подписва от контролния орган и от нарушителя, че е съгласен да плати глобата, и се изпраща на финансовия орган на съответната общинска администрация за изпълнение. На нарушителя се дава препис, за да може да заплати доброволно глобата.

(2а) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 21.01.2017 г.) За административни нарушения, установени при извършването им, когато това е предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат на местонарушението глоби в размер, предвиден в съответния закон. За наложената глоба се издава фиш, който съдържа данни за самоличността на контролния орган и на нарушителя, мястото и времето на нарушението, нарушените разпоредби и размера на глобата. Фишът се подписва от контролния орган и от нарушителя, че е съгласен да плати глобата. На нарушителя се дава препис, за да може да заплати доброволно глобата.

(3) Ако нарушителят оспори нарушението или откаже да плати глобата, за нарушението се съставя акт съгласно разпоредбите на този раздел.

(4) (Нова - ДВ, бр. 10 от 2011 г.) За случаи на административни нарушения, установени и заснети с техническо средство или система, в отсъствие на контролен орган и нарушител, когато това е предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалваемия минимум по ал. 2, за което се издава електронен фиш.

Чл. 40. (1) Актът за установяване на административното нарушение се съставя в присъствието на нарушителя и свидетелите, които са присъствували при извършване или установяване на нарушението.

~~(2) Когато нарушителят е известен, но не може да се намери или след покана не се яви за съставяне на акта, актът се съставя и в негово отсъствие.~~

(2) Актът за установяване на административно нарушение се съставя в отсъствие на нарушителя, когато:

1. нарушителят, призован редовно по реда на чл. 43а – 43в, не се яви за съставяне на акта, без да сочи уважителна причина за това;

2. нарушителят се призовава по реда на чл. 43г.

(3) В случай, че нарушителят, призован редовно по реда на чл. 43а – 43в, не се яви за съставяне на акта по уважителна причина, актосъставителят го призовава повторно за явяване в подходящ срок, но не по-късно от 7 дни след отпадане на

причината за неявяване. При повторно неявяване на нарушителя, актът се съставя в негово отсъствие.

(4) При липса на свидетели, присъствували при извършването или установяването на нарушението, или при невъзможност да се състави акт в тяхно присъствие, той се съставя в присъствието на двама други свидетели, като това изрично се отбелязва в него.

(5) Когато нарушението е установено въз основа на официални документи, актът може да се състави и в отсъствие на свидетели.

Чл. 41. При констатиране на административни нарушения, актосъставителят може да изземва и задържа веществените доказателства, свързани с установяване на нарушението, както и вещите, които подлежат на отнемане в полза на държавата по чл. 20 и 21.

Чл. 42. (1) Актът за установяване на административното нарушение трябва да съдържа:

1. собственото, бащиното и фамилното име на съставителя и длъжността му;
2. датата на съставяне на акта;
3. датата и мястото на извършване на нарушението;
4. описание на нарушението и обстоятелствата, при които е било извършено

;

5. законните разпоредби, които са нарушени;
6. (доп. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) собственото, бащиното и фамилното име и възрастта на нарушителя, ~~точния му адрес~~ **постоянния и настоящия му адрес**, и местоработата, единен граждански номер;

7. (доп. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) имената, ~~и точните адреси~~ **постоянния или настоящ адрес, или адрес за призоваване** на свидетелите, единен граждански номер;
8. обясненията или възраженията на нарушителя, ако е направил такива.

9. (доп. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) имената, ~~и точните адреси~~ **постоянния или настоящ адрес, или адрес за призоваване** на лицата, които са претърпели имуществени вреди от нарушението, единен граждански номер;

10. опис на писмените материали и на иззетите вещи, ако има такива, и кому са поверени за пазене.

(2) В ~~актът~~ **акта** за установяване на административно нарушение нарушителят може да посочи, че желае наказателното постановление да му бъде връчено чрез изпращане на съобщение до персонален профил, регистриран в информационната система за сигурно електронно връчване като модул на Единния портал за достъп до електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното управление.

Чл. 43. (1) Актът се подписва от съставителя и поне от един от свидетелите, посочени в него, и се предявява на нарушителя да се запознае със съдържанието му и го подпише със задължение да уведоми наказващия орган, когато промени ~~адреса~~ **ея постоянния или настоящия се адрес**.

(2) Когато нарушителят откаже да подпише акта, това се удостоверява чрез подписа на един свидетел, името и **постоянния или настоящ адрес, или адрес за призоваване** на който се отбелязват в акта.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) Когато не може да се установи самоличността на нарушителя от актосъставителя, тя се установява от най-близката общинска администрация или поделение на Министерството на вътрешните работи.

~~(4) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) Когато актът е съставен в отсъствие на нарушителя, той се изпраща на съответната служба, а ако няма такава — на общинската администрация по местоживеенето на нарушителя за предявяване и поднасяне. Актът се предявява и поднася не по-късно от седем дни от получаването и се връща незабавно.~~

(4) Когато актът се съставя по реда на чл. 40, ал. 2, т. 1, не по-късно от седем дни от съставянето му нарушителят се призовава да се запознае със съдържанието на акта и да го подпише.

(5) При подписване на акта на нарушителя се връчва препис от него срещу разписка, а в акта се отбелязва датата на неговото подписване.

~~(6) Когато нарушителят след щателно издирване не може да бъде намерен, това се отбелязва в акта и производството се спира.~~

Чл. 43а. ~~Призоваването. Лицата се призовават за съставяне на акт за установяване на административно нарушение или за предявяване и връчване на акта се извършва от:~~

1. настоящия адрес или адреса по месторабота, а ако не са намерени на тези адреси – по постоянния адрес, а за регистрираните в регистър БУЛСТАТ – вписания в регистъра адрес за кореспонденция – за физическите лица;

2. адреса на управление – за едноличните търговци, юридическите лица, регистрираните търговски представителства и клоновете на чуждестранни лица, освен ако в регистър БУЛСТАТ не е вписан друг адрес за кореспонденция, съответно в търговския регистър не е вписан друг адрес на управление;

3. адреса по мястото на извършване на дейността, ако не е налице адрес по т. 2 - за чуждестранни лица, които извършват стопанска дейност в страната чрез място на стопанска дейност или определена база;

4. адреса, заявен в службите за административен контрол на чужденците – за пребиваващ в страната чужденец, извън случаите по т. 1 и 7;

5. адреса на първия придобит недвижим имот - за чуждестранни лица, придобили недвижим имот на територията на страната и непопадащи в обхвата на т. 1 - 4;

6. адреса на управление за неперсонифицираните дружества; когато в договора не е посочен адрес на управление, адресът за призоваване е постоянният адрес, съответно адресът на управление на първия посочен в договора съдружник;

7. мястото за изтърпяване на наказание лишаване от свобода или мярка за неотклонение – за лишени от свобода и задържани под стража лица.

Чл. 43б. (1) Призоваването се извършва от актосъставителя или от друго лице. В призовката се вписва действието, за което се призовава лицето.

(2) Призовка може да се връчва чрез изпращане на писмо с обратна разписка чрез лицензиран пощенски оператор, в която се вписва действието, за което се призовава лицето.

(3) Призоваването може да стане чрез общината или кметството, където е адресът на лицето.

- (4) Призовка на физическо лице може да се връчи:
1. на лицето, негов представител или пълномощник;
 2. на пълнолетен член на домакинството му, както и на пълнолетно лице, което има същия настоящ или постоянен адрес, ако се съгласят да я приемат със задължението да я предадат на лицето;
 3. по местоработата лично или чрез лицето, определено да приема съобщенията на работодателя, ако се съгласи да я приеме със задължение да я предаде;
 4. ако лицето е лишено от свобода или задържано под стража - чрез администрацията на съответните учреждения.
- (5) Призовка на едноличен търговец може да се връчи на:
1. едноличния търговец;
 2. негов представител или пълномощник или
 3. негов служител, определен да получава книжа или съобщения
- (6) Призовка на юридическо лице и непersonифицирано дружество може да се връчи на:
1. неговия управител или член на орган на управление;
 2. негов представител или пълномощник или
 3. негов служител, определен да получава книжа или съобщения.
- (7) Длъжностното лице, извършило връчването на призовката, връща своевременно разписката, която се прилага към преписката.

Чл. 43в. (1) Връчването на призовка се удостоверява с подпис на получателя или на друго лице, чрез което става връчването, като в разписката се отбелязват трите му имена, единният граждански номер и в какво качество приема съобщението.

(2) Лицето, което връчва съобщението, удостоверява с подписа си датата и начина на връчването, както и имената и длъжностното си качество.

(3) Призовка, изпратена по пощата с обратна разписка, се смята за връчена на датата, на която обратната разписка е подписана от някое от лицата по чл. 43б, ал. 4 – 6.

(4) Отказът да се приеме призовка се удостоверява с подписа на връчителя и поне на един свидетел, като се отбелязват трите имена и постоянния адрес или адреса за призоваването му и се прави бележка за това в разписката. Когато връчването се извършва чрез общината, кметството или лицензиран пощенски оператор, съответният служител удостоверява с подписа си направения отказ.

(5) Връчването на призовка на физическо лице по местоработата му се удостоверява с подпис на лицето или на друго лице, определено да получава съобщенията на работодателя.

Чл. 43г. (1) Връчване чрез прилагане към преписката се извършва:

1. за физическите лица - след две посещения по настоящия адрес през 7 дни, едно от които в почивен ден, а в случай, че не бъде открит – след едно посещение по постоянния му адрес или по местоработата;

2. за едноличните търговци, юридическите лица и непersonифицираните дружества – след две посещения на адреса на управление през седем дни, в работно време;

3. за чуждестранните лица по чл. 43а, т. 3 и 5 – след две посещения на адреса през седем дни, в работно време.

(2) В случай, че лицето не бъде отрито на адресите по ал. 1, при първото посещение, връчителят на призовката поставя съобщение на входната врата, с което го уведомява, че призовката може да бъде получена в 7-дневен срок в организацията, към която принадлежи актосъставителя.

(3) Обстоятелствата по ал. 1 и 2 се удостоверяват с протокол за всяко посещение на адреса. След изпълнение на процедурата по ал. 1 и 2, актът за установяване на административно нарушение се счита редовно връчен на датата на последното посещение на адреса по чл. 43а.

(4) Изискванията по ал. 1 не се прилагат, когато са налице безспорни доказателства, че адресът за кореспонденция по чл. 43а е несъществуващ.

(5) В случаите по ал. 3 призовката се поставя на определено за целта място в организацията, към която принадлежи актосъставителя. В случай че лицето не се яви до изтичането на 14-дневен срок от поставянето на призовката, тя се прилага към преписката и актът се смята за редовно връчен. Датите на поставяне и сваляне на призовката се отбелязват от актосъставителя върху самата призовка.

Чл. 43д. Правилата по чл. 43а – 43г се прилагат, освен ако в специален закон е предвидено друго.

Чл. 44. (1) Освен възраженията при съставяне на акта в тридневен срок от подписването му нарушителят може да направи и писмени възражения по него.

(2) Когато във възраженията си нарушителят посочи писмени или веществени доказателства, те трябва да бъдат събрани служебно, доколкото това е възможно.

(3) В двуседмичен срок от подписването на акта той се изпраща на наказващия орган заедно с възраженията, събраните доказателства и другите приложения към преписката.

(4) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2007 г.) Когато нарушителят няма постоянен адрес в Република България, съставеният акт се предоставя незабавно на наказващия орган. Към акта се прилагат писмени обяснения или възражения на водача.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) До издаване на наказателното постановление пострадалият може да направи искане пред наказващия орган за обезщетяване на причинените му вреди до размер на два лева, освен ако в съответния закон или указ се предвижда възможност за предявяване пред същия орган на искане за вреди в по-голям размер. **Призоваването на пострадалия от нарушението се извършва по реда на чл. 43а – 43д.**

(2) Поискалият обезщетение е длъжен да уведоми наказващия орган, когато промени адреса си.

Чл. 46. (1) Иззетите вещи се предават за пазене съгласно установените правила.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) При липса на такива правила вещите се предават за пазене в службата на актосъставителя или в съответната общинска администрация.

(3) Когато е целесъобразно, те могат да бъдат предадени за пазене на нарушителя или на други лица.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) Подлежащите на бързо разваляне вещи се продават чрез държавните и общинските фирми, като получената сума, след спадане на извършените разходи, се депозира в Държавната спестовна каса.

Раздел III.

Административнонаказващи органи

Чл. 47. (1) Административни наказания могат да налагат:

а) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) ръководителите на ведомствата и организациите, областните управители и кметовете на общините, на които е възложено да прилагат съответните нормативни актове или да контролират тяхното изпълнение;

б) длъжностните лица и органите, овластени от съответния закон или указ;

в) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) съдебните и прокурорските органи в предвидените от закон или указ случаи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 1987 г.) Ръководителите по буква "а" могат да възлагат правата си на наказващи органи на определени от тях длъжностни лица, когато това е предвидено в съответния закон, указ или постановление на Министерския съвет.

Чл. 48. (1) Административнонаказателната преписка се разглежда от административнонаказващия орган, в чийто район е било извършено нарушението.

(2) Когато нарушението е свързано с подаване на информация по електронен път, компетентен да разгледа преписката е наказващият орган, в чийто район е седалището на органа, пред който е подадена или е следвало да бъде подадена информацията.

(3) Когато нарушението е свързано с обработка на информация в компютърна мрежа или е извършено в киберпространството, извън случаите по ал. 2, компетентен да разгледа преписката е наказващият орган, в чийто район е настоящия адрес на нарушителя или адреса на управление на едноличния търговец, ~~или~~ юридическото лице или неперсонифицираното дружество, при осъществяване на дейността на което е допуснато неизпълнение на задължение към държавата или община.

(4) Когато не може точно да се определи местоизвършването на нарушението, компетентен да разгледа преписката е административнонаказващият орган, в чийто район се намира местожителството на дееца, или органът, в района на който най-напред е било образувано производството.

Чл. 49. Когато сезираният административнонаказващ орган намери, че производството е от компетентност на друг орган, той го изпраща незабавно на този орган.

Чл. 50. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Споровете за компетентност по административнонаказателни производства между органи на едно и също ведомство или организация се решават от ръководителя на съответното ведомство

или организация, а между органи от различни ведомства или организации - от административния съд, в чийто район се намира седалището на органа, който е съставил акта.

Чл. 51. (1) Не може да участва в разглеждането на административнонаказателна преписка и в издаването на наказателно постановление длъжностно лице, което:

а) е пострадало от нарушението или е съпруг или роднина на нарушителя или пострадалия по права линия без ограничение и по сребрена линия - до четвърта степен;

б) е съставило акта за нарушението или е свидетел по него;

в) е заинтересувано от изхода на административното производство или има с нарушителя или пострадалия особени отношения, които пораждат основателни съмнения в неговото безпристрастие.

(2) При наличието на някои от посочените основания длъжностното лице трябва да се отведе **незабавно с мотивиран писмен акт**.

(3) Отводи по същите основания могат да се правят и от:

~~нарушителя, и от пострадалия от нарушението.~~

1. лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение;

2. едноличният търговец или представляващия юридическото лице или неперсонифицираното дружество, срещу които е съставен актът за установяване на административно нарушение;

3. пострадалият от нарушението.

(4) В случаите по ал. 2 като наказващ орган се произнася:

1. когато като наказващ орган действа лице по чл. 47, ал. 1, б. „а“ - оправомощено лице по чл. 47, ал. 2, а ако няма такова – друго лице, изрично оправомощено от наказващия орган да се произнесе по преписката;

2. когато като наказващ орган действа лице по чл. 47, ал. 1, б. „б“ – погорестоящия орган, а ако няма такъв – друго лице, изрично оправомощено от наказващия орган да се произнесе по преписката;

3. когато като наказващ орган действа лице по чл. 47, ал. 2 – ръководителят по чл. 47, ал. 1, б. „а“.

Раздел IV.

Производство по налагане на административните наказания

Чл. 52. (1) (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2007 г.) Наказващият орган е длъжен да се произнесе по административнонаказателната преписка в месечен срок от получаването и. В случаите по чл. 44, ал. 4 наказващият орган се произнася в деня на получаване на административнонаказателната преписка.

~~(2) Ако се установи, че актът не е бил предявен на нарушителя, наказващият орган го връща веднага на актосъставителя.~~

(2) След получаване на преписката наказващият орган уведомява за съставения акт пострадалите от нарушението, ако има такива и адресите им са известни.

(3) Преди да се произнесе по преписката, наказващият орган проверява акта с оглед на неговата законосъобразност и обоснованост и преценява възраженията и събраните доказателства, а когато е необходимо, извършва и разследване на спорните обстоятелства. Разследването може да бъде възложено и на други длъжностни лица от същото ведомство.

(4) Когато установи, че при съставяне на акта е допуснато съществено и отстранимо нарушение на процесуалните правила, наказващият орган връща акта на актосъставителя за отстраняването му със задължителни указания по приложението на закона. В тези случаи наказващият орган упражнява правомощията си с мотивирано постановление.

(5) В случаите по ал. 4 актосъставителят отстранява допуснатите процесуални нарушения в двуседмичен срок от връщането на акта и изпраща незабавно материалите по преписката на наказващия орган. Наказващият орган се произнася в едномесечен срок от получаване на преписката.

(6) Когато нарушение по ал. 4 е довело до ограничаване правото на нарушителя да разбере за какво нарушение е обвинен, актосъставителят може да състави нов акт за установяване на административно нарушение. В този случай не се съставя резолюция за прекратяване на административнонаказателното производство, образувано въз основа на акта за установяване на административно нарушение, при съставянето на който е допуснато нарушението.

(7) При допуснато съществено и неотстранимо нарушение на процесуалните правила, наказващият орган прекратява производството с мотивирана резолюция.

(8) В случаите по ал. 7, наказващият орган може да укаже съставянето на нов акт за установяване на административно нарушение, ако не е изтекъл срокът по чл. 34 или 34а.

Чл. 52а. (1) В срока по чл. 52, ал. 1 наказващият орган спира производството:

1. когато след извършване на нарушението нарушителят е изпаднал в краткотрайно разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта му;

2. в случаите на чл. 52в, ал. 3;

(2) Наказващият орган се произнася по спиране на производството с мотивирано постановление, което не подлежи на оспорване. Постановлението трябва да съдържа:

1. собственото, бащиното и фамилното име и длъжността на лицето, което го е издало;

2. датата на издаването на постановлението;

3. датата на акта, въз основа на който е образувана преписката и името, длъжността и местослуженето на актосъставителя;

4. описание на нарушението, датата и мястото, където е извършено, обстоятелствата, при които е извършено;

5. законните разпоредби, които са били нарушени виновно;

6. причините, налагащи спиране на производството и правното основание за това;

7. подпис на наказващия орган.

(3) Когато спре производството на основание ал. 1, т. 1, наказващият орган на всеки шест месеца извършва проверка позволява ли състоянието на нарушителя производството да бъде възобновено.

~~(Когато процесът на административна процедура е прекратен, административният орган може да възобнови производството по инициатива на лицето, срещу което е издадено административно наредително постановление.)~~

Чл. 52б. (1) Наказващият орган възобновява спряното производство с мотивирано постановление при:

1. отпадане на основанието за спиране;
2. възникнала необходимост от извършване на допълнителни действия за събиране на доказателства.

(2) При възобновяване на производството по ал. 1, се прилага съответно чл. 52а, ал. 2.

(3) Когато възобновява производството на основание ал. 1, т. 1, при оздравяване на лицето, наказващият орган упражнява правомощията си по чл. 52 в едномесечен срок от датата на възобновяването.

~~(4) Когато възобновява производството на основание ал. 1, т. 1, поради установяване на нарушителя, наказващият орган изпраща материалите по пренееката на акто съставителя за съставяне на акт за установяване на административно нарушение. В този случай срокът по чл. 34, ал. 1 тече от датата на възобновяване на производството.~~

Чл. 52в. (1) Наказващият орган прекратява административнонаказателното производство с мотивирана резолюция:

1. когато ~~намери, че~~ деянието не съставлява нарушение;
2. когато ~~намери, че~~ нарушението не е доказано;
3. когато ~~намери, че~~ не е доказано участието на лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение, в извършване на нарушението;

4. в случаите по чл. 34а, ал. 1;

5. когато актът за установяване на административното нарушение е съставен след изтичане на сроковете по чл. 34, ал. 1;

6. когато не е издадено наказателно постановление и не е сключено споразумение за приключване на производството в шестмесечния срок по чл. 34, ал. 2 или 3;

7. когато при съставяне на акта за установяване на административно нарушение е допуснато съществено и неотстранимо нарушение на процесуалните правила;

8. когато за същото деяние има влязло в сила наказателно постановление, споразумение или влязъл в сила съдебен акт;

9. в случаите по чл. 33, ал. 2;

10. когато не е компетентен да се произнесе и не са налице предпоставките по чл. 49;

11. когато това е предвидено в специален закон;

(2) Наказващият орган може да прекрати производството на основанията по ал. 1 и само по отношение на:

(3) Когато актът за установяване на административно нарушение е съставен срещу повече от едно лица, и наказващият орган упражнява правомощията си по ал. 1, т. 3, наказващият орган спира производството срещу неизвестен извършител и изпраща материалите на акто съставителя за продължаване на действията по установяване на нарушителя.

(54) Резолюцията трябва да съдържа:

1. собственото, бащиното и фамилното име и длъжността на лицето, което я е издало;

2. датата на издаването и номера на резолюцията;

3. датата на акта, въз основа на който е образувана преписката и името, длъжността и местослуженето на актосъставителя;

4. собственото, бащиното и фамилното име, постоянния и настоящия адрес, единен граждански номер на лицето, срещу което е съставен акта;

5. описание на нарушението, за което е съставен акта;

6. законните разпоредби, за нарушаването на които е съставен акта;

7. мотиви, които налагат прекратяване на производството;

8. вещите, които се отнемат в полза на държавата;

9. в какъв срок и пред кой съд подлежи на обжалване.

(65) Резолюцията се подписва от длъжностното лице, което я е издало.

(76) Препис от резолюцията за прекратяване се връчва на:

1. ~~везко от лицата~~лицето, срещу ~~кото~~което е съставен актът за установяване на административно нарушение;

2. пострадалият от нарушението, ако е направил искане пред наказващия орган за обезщетяване на причинените му вреди.

(87) Резолюцията подлежи на обжалване и протест по реда на Глава трета, раздел пети от този закон. Резолюцията може да се обжалва и само относно мотивите и основанията за постановяването и.

(98) Когато съдът отмени резолюцията, наказващият орган упражнява правомощията си по чл. 52 – 53 в едномесечен срок от уведомяването му за влезлия в сила съдебен акт.

~~Чл. 53. Когато се установи, че нарушителят е извършил деянието виновно, ако няма основание за прилагането на чл. 28 и 29, наказващият орган издава наказателно постановление, с което налага на нарушителя съответно административно наказание.~~

~~(2) Наказателно постановление се издава и когато е допусната нередовност в акта, стига да е установено по безспорен начин извършването на нарушението, самоличността на нарушителя и неговата вина.~~

(1) Наказващият орган издава наказателно постановление, с което налага на нарушителя съответно административно наказание, когато установи по несъмнен начин факта на извършеното нарушение, самоличността на лицето, което го е извършило и неговата вина, ако не са налице основания за спиране или прекратяване на производството, за прилагането на чл. 28, ал. 2 и 29, ал. 1 и не е сключено споразумение с нарушителя.

(2) Наказващият орган може да издаде наказателно постановление, без да връща акта за установяване на административно нарушение на актосъставителя, в случаите, когато:

1. ~~ее налага да се приложи~~прилага закон за същото, еднакво или по-леко наказуемо нарушение, без съществено изменение на обстоятелствата;

2. е допуснато нарушение при съставяне на акта за установяване на административното нарушение, но то не е съществено и е установено по безспорен начин извършването на нарушението, самоличността на нарушителя и неговата вина;

3. е допусната очевидна фактическа грешка при съставянето на акта.

Чл. 54. Когато се установи, че деянието не е нарушение, че нарушението не е извършено от лицето, посочено като нарушител, или че то не може да му се вмени във вина, наказващият орган прекратява преписката с мотивирана резолюция, като постановява да се върнат иззетите вещи, освен ако притежаването им е забранено, или да се заплати тяхната равностойност в случаите на чл. 46, ал. 4. Вещите, притежаването на които е забранено, не се връщат, а с тях се постъпва по реда, установен в съответните нормативни актове.

Чл. 55. (1) При издаване на наказателното постановление наказващият орган се произнася и по искането за обезщетение на причинените от нарушението вреди.

(2) Когато с нарушението са причинени вреди на държавно предприятие, учреждение или организация, наказващият орган се произнася по обезщетението и без да е предявено искане.

(3) Размерът на обезщетението за вредите се определя по предвидения ред, а когато няма такъв, може да бъде определен с помощта на вещо лице.

Чл. 56. Ако при решаване на въпроса за обезщетението наказващият орган срещне трудности от фактически или правен характер, производството по него се прекратява, а заинтересуваният се насочва да потърси обезщетение чрез съда на общо основание.

Чл. 57. (1) Наказателното постановление трябва да съдържа:

1. собственото, бащиното и фамилното име и длъжността на лицето, което го е издало;

2. датата на издаването и номерата на постановлението;

3. датата на акта, въз основа на който се издава и името, длъжността и местослуженето на актосъставителя;

4. (изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г.) собственото, бащиното и фамилното име на нарушителя, **постоянния и настоящия му адрес, и ~~точния му адрес~~**, единен граждански номер;

5. описание на нарушението, датата и мястото, където е извършено, обстоятелствата, при които е извършено, както и на доказателствата, които го потвърждават;

6. законните разпоредби, които са били нарушени виновно;

7. вида и размера на наказанието;

7а. отегчаващите и смекчаващи обстоятелства и другите обстоятелства, взети предвид при определяне вида и размера на наказанието;

7б. времето, през което наказаното лице е било лишено фактически от възможността да упражнява определена професия или дейност, което се приспада от времето на изтърпяване на наказанието лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност;

8. вещите, които се отнемат в полза на държавата;

9. размера на обезщетението и на кого следва да се заплати;

10. в какъв срок и пред кой съд подлежи на обжалване.

(2) Наказателното постановление се подписва от длъжностното лице, което го е издало.

Чл. 58. (1) Препис от наказателното постановление се връчва срещу подпис на нарушителя и на поискалия обезщетение.

~~(2) Когато нарушителят или поискалия обезщетение не се намери на посочения от него адрес, а новият му адрес е неизвестен, наказващият орган отбелязва това върху наказателното постановление и то се счита за връчено от деня на отбелязването.~~

(2) Наказателното постановление се връчва на лицата по ал. 1 по реда на чл. 43а – 43д, освен ако нарушителят е поискал да му бъде връчено чрез изпращане на съобщение до персонален профил, регистриран в информационната система за сигурно електронно връчване като модул на Единния портал за достъп до електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното управление.

(3) В случай, че с наказателното постановление са отнети в полза на държавата вещи, които не принадлежат на нарушителя, препис от наказателното постановление се връчва на техния собственик.

Чл. 58б. (1) В срока по чл. 52, ал. 1 между нарушителя и наказващия орган може да бъде сключено споразумение за приключване на административнонаказателното производство.

(2) Споразумение не се допуска:

1. за нарушение, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на акт, с който на нарушителя е наложено административно наказание за нарушение от същия вид;

2. в случай, че деянието съставлява престъпление;

3. когато признанието на нарушителя не се подкрепя от събраните доказателства по преписката.

(3) Споразумението се изготвя в писмена форма и съдържа съгласие на страните относно:

1. има ли извършено деяние, съставлява ли деянието нарушение и правната му квалификация, извършено ли е то от лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение и извършено ли е виновно;

2. вида и размера на административното наказание;

3. подлежащите на отнемане в полза на държавата вещи;

4. разпореждането с веществените доказателства;

5. по коя банкова сметка да се заплати дължимата глоба.

(4) Споразумението се подписва от наказващия орган и от лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение.

~~(5) Когато е съставен акт за установяване на административно нарушение срещу няколко лица или за няколко нарушения, споразумение може да се сключи само за някои от лицата или само за някои от нарушенията.~~

(6) Когато споразумение се сключва само ~~за някои от лицата или само за някои от нарушенията~~, признанието на лицето, с което е сключено споразумение по въпросите, включени в ал. 3, т. 1, не може да се използва като доказателство за

~~виновността за административно нарушение, извършено от физическо лице, не е признато за административно нарушение.~~

(7) Когато със споразумението се налага административно наказание глоба – самостоятелно или с друго наказание, наказващият орган определя размера на глобата в размер на 80 % от минимума, предвиден за извършеното нарушение, освен в случаите на чл. 27а. Другите видове административни наказания, които се налагат наред с глобата, се определят по правилата на чл. 27, ал. 1 - 4. Не се допуска със споразумението страните да договарят режим на отнемане на вещи в полза на държавата различен от този по чл. 20 – 21.

(8) Когато със споразумението е наложено административно наказание глоба, нарушителят приема да заплати размера на глобата в срок до 14 дни от сключване на споразумението.

(9) Споразумението влиза в сила от датата на подписването му, а ако с него е наложено административно наказание глоба, то влиза в сила от датата на заплащане на глобата. Споразумението е окончателно и има последиците на влязло в сила наказателно постановление.

(10) В случай, че до сключване на споразумението пострадалият е направил искане пред наказващия орган за обезщетяване на причинените му вреди по реда на чл. 45, наказващият орган го уведомява за сключеното споразумение и за възможността да предяви иска си по общия ред.

(11) В случай, че глобата не бъде платена в срока по ал. 9~~8~~, наказващият орган обявява споразумението за обезсилено с мотивирано постановление, което не подлежи на оспорване, и издава наказателно постановление.

(12) Когато споразумение не бъде постигнато или бъде обезсилено, наказващия орган издава наказателно~~т~~ постановление, като не може да ползва признанието на лицето, срещу което е съставен акт за установяване на административно нарушение, по въпросите, включени в ал. 4, т. 1, като доказателство за виновността му.

(13) За споразумението с едноличния търговец или с представляващия юридическото лице или неперсонифицираното дружество правилата по ал. 1 – 12 се прилагат съответно.

(14) Разпоредбите по ал. 1 – 13 се прилагат, доколкото в друг закон или регламент на ЕС не е предвидено друго.

Раздел V.

Обжалване на наказателните постановления, предупрежденията, резолюциите и електронните фишове (Загл. изм. - ДВ, бр. 10 от 2011 г.)

Чл. 58в. ~~(1)~~ На обжалване и протестиране подлежат:

1. наказателното постановление;
2. предупреждението по чл. 28;
3. резолюцията за прекратяване на наказателното производство;
4. електронния фиш.

Чл. 59. (1) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2011 г.) Актовете на наказващия орган по ~~чл. 58в, ал. 1~~ ~~Наказателното постановление и електронният фиш~~ подлежат на

обжалване или протестиране пред районния съд, в района на който е извършено или довършено нарушението, а за нарушенията, извършени в чужбина - пред Софийския районен съд.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 10 от 2011 г.) **Нарушителят, поискалият обезщетение и лицето по чл. 58, ал. 3 могат да обжалват актовете по ал. 1 в 14-дневен срок от връчването им, а прокурорът може да подаде протест в 14-дневен срок от издаването им. ~~Нарушителят и поискалият обезщетение могат да обжалват постановлението в седемдневен срок от връчването му, а прокурорът може да подаде протест срещу него в двуседмичен срок от издаването му.~~ Електронният фиш подлежи на обжалване в определения в Закона за движението по пътищата срок.**

(3) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г., бр. 110 от 1996 г., бр. 11 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 25 от 2002 г., доп. - ДВ, бр. 10 от 2011 г., отм. - ДВ, бр. 77 от 2012 г., в сила от 09.10.2012 г.) Когато в наказателното постановление или в съобщението за неговото издаване не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба, съответният срок за обжалване се удължава на два месеца. Когато в наказателното постановление или в съобщението за неговото издаване погрешно е указано, че той не подлежи на обжалване, сроковете за подаване на жалба се удължават на шест месеца.

Чл. 60. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 10 от 2011 г.) Обжалването и протестирането на актовете по чл. ~~59~~⁵⁸~~в~~, ал. ~~1~~ наказателното постановление и на електронния фиш става чрез наказващия орган, който ги е издал. В жалбата или протеста се посочват всички доказателства, на които жалбоподателят или прокурорът се позовава.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 10 от 2011 г.) В седемдневен срок от получаване на жалбата или протеста наказващият орган ги изпраща заедно с цялата преписка на съответния районен съд, като в съпроводителното писмо посочва и доказателствата в подкрепа на обжалвания или протестиран акт, **както и електронен адрес, на който да бъде призоваван**, ~~обжалваното постановление или на обжалвания електронен фиш.~~

Чл. 61. (1) (Доп. - ДВ, бр. 10 от 2011 г.) При разглеждане на делото пред районния съд се призовават нарушителят, поискалите обезщетение, включително и тези по чл. 55, ал. 2, лицето по чл. 58, ал. 3 и учреждението или организацията, чийто орган е издал акта по чл. ~~59~~, ал. ~~1~~⁵⁸~~в~~ наказателното постановление или електронния фиш, както и допуснатите от съда свидетели.

(2) В производството пред районния съд лицата по ал. 1 могат да се представляват от:

1. адвокат;
2. съпруг, възходящ или низходящ роднина на нарушителя или поискалият обезщетение;
3. юрисконсулт или друг служител с юридическо образование в учрежденията, предприятията, юридическите лица, неперсонифицираните дружества и едноличните търговци.

(3) Учреждението или организацията, чийто орган е издал акта по чл. 58в, може да се призовава чрез посочения от същия по делото електронен адрес, като книгата се смята за връчени с постъпването им в посочената информационна

система. Връчването на електронен адрес се удостоверява с копие от електронния запис за това.

(4) Съдът дава ход на делото и в случаите, когато жалбоподателят не е бил намерен на посочения от него адрес. Съдът дава ход на делото и в случаите, когато жалбоподателят, неподателят жалба нарушител или поискалият обезщетение не са били намерени на посочените от тях адреси.

Чл. 62. Прокурорът може да участва в производството пред съда, ако намери това за необходимо.

Чл. 63. (1) ~~(Изм. – ДВ, бр. 28 от 1982 г., изм. – ДВ, бр. 59 от 1998 г., изм. – ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г., доп. – ДВ, бр. 10 от 2011 г.) Районният съд в състав само от съдия разглежда делото по същество и се произнася с решение, с което може да потвърди, да измени или отмени наказателното постановление или електронния фини. Решението подлежи на касационно обжалване пред административния съд на основанията, предвидени в Наказателно-процесуалния кодекс, и по реда на глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс.~~

~~(2) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.) В предвидените от закона случаи съдът може да прекрати производството с определение, което подлежи на обжалване с частна жалба.~~

Чл. 63. (1) Районният съд в състав само от един съдия разглежда делото по същество и се произнася с решение.

(2) С решението си съдът може да:

1. отмени акта по чл. 59, ал. 158в;
2. измени акта по чл. 59, ал. 158в;
3. потвърди акта по чл. 59, ал. 158в;

Вариант т. 4:

45. отмени наказателното постановление и да прекрати административнонаказателното производство.

(3) Съдът отменя наказателното постановление, когато:

1. при издаването му е допуснато неотстранимо от съда неправилно приложение на материалния закон;
2. в административнонаказателното производство е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила;
3. нарушението или участието на наказаното лице в извършването му не е доказано;
4. не е налице основание за налагане на имуществена санкция;
5. основанието за налагане на имуществената санкция не е доказано;

~~(4) Когато съдът отмени наказателното постановление поради наличие на предпоставки по чл. 28, ал. 1, наказващият орган може да отправи писмено предупреждение към нарушителя, ако не са изтекли сроковете по чл. 34а.~~

~~(4) Съдът отменя наказателното постановление когато прецени, че са налице предпоставките по чл. 28, ал. 1. В този случай съдът с решението предупреждава нарушителя, че при извършване на друго административно нарушение на същия нормативен акт, в едногодишен срок от влизане в сила на съдебния акт, за него ще му бъде наложено административно наказание и се~~

произнася по въпроса какво да стане с веществените доказателства и разноските по делото.

(5) Съдът може да отмени наказателното постановление и само в някои негови части или по отношение на някои от санкционираните лица.

(6) Съдът изменя наказателното постановление, когато се налага да:

1. приложи закон за същото, еднакво или по-леко наказуемо нарушение, без съществено изменение на обстоятелствата на нарушението;
2. намали размера на наложеното административно наказание или да го замени с по-леко по вид от предвидените за същото нарушение;
3. намали размера на наложената имуществена санкция;
4. отмени или измени акта в частта относно приложението на чл. 20 – 21 и веществените доказателства;
5. намали или увеличи размера на обезщетението.

Съдът може да увеличи размера на определеното обезщетение, само ако има съответна жалба на лицето, поискало обезщетение.

(7) Съдът потвърждава наказателното постановление, когато не са налице основания за неговата отмяна или изменение.

(8) Съдът отменя наказателното постановление и прекратява административнонаказателното производство когато установи, че след издаване на оспорения акт е възникнало обстоятелство по чл. 34а, ал. 1.

Чл. 63а. (1) Районният съд може да проведе съкратено съдебно производство, когато:

1. наказателното постановление е обжалвано само в частта за вида или размера на административното наказание или размера на имуществената санкция, или за отнетите в полза на държавата вещи или разпореждането с веществените доказателства, или за размера на присъденото обезщетение и

2. нарушителят или представляващия едноличния търговец, ~~или~~ юридическото лице или неперсонифицираното дружество признава фактите, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление и изразява съгласие да не се събират доказателства за тези факти.

(2) Искане за провеждане на съкратено съдебно производство може да се направи:

1. с жалбата, в който случай съдът ~~не извършва призоваване на актовете~~ съставителя и свидетели призовава само страните по делото;

2. в съдебно заседание, най-късно до даване ход на съдебното следствие.

(3) В случаите по ал. 1 съдът с определение обявява, че при постановяване на решението ще ползва признанието, без да събира доказателства за фактите, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление. Съдът в мотивите на решението приема за установени обстоятелствата, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление, като се позовава на направеното признание и на доказателствата, които го подкрепят.

(4) В случаите по ал. 1 районният съд може да:

1. измени наказателното постановление, като:

а) намали размера на наложеното административно наказание или да го замени с по-леко по вид от предвидените за същото нарушение, ако наложеното наказание е явно несправедливо;

- б) намали размера на наложената имуществена санкция;
- в) отмени или измени наказателното постановление в частта относно приложението на чл. 20 – 21 и веществените доказателства;
- г) намали или увеличи размера на обезщетението.

Съдът може да увеличи размера на определеното обезщетението, само ако има съответна жалба на лицето, поискало обезщетение.

2. потвърди наказателното постановление;

3. отмени наказателното постановление и да прекрати административнонаказателното производство.

(5) Доколкото в ал. 1 – 4 няма особени правила, прилагат се общите правила.

Чл. 63б. Решението на районния съд подлежи на касационно обжалване пред административния съд на основанията, предвидени в Наказателно-процесуалния кодекс, и по реда на глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 63в. В предвидените от закона случаи съдът може да прекрати производството с определение, което подлежи на обжалване с частна жалба пред административния съд.

Чл. 63г. (1) Когато съдът отмени обжалваното наказателно постановление, направените по делото разноеки и възнаграждението за един адвокат, ако подателят на жалбата е имал такъв, се възстановяват от бюджета на органа, издал отменения акт в размер, определен от съда.

(2) Когато съдът потвърди обжалваното наказателно постановление или обжалваният оттегли жалбата си, подателят на жалбата заплаща на наказващия орган разноеки и възнаграждение за участие на адвокат или юристконсулт, ако той са е представлявали от такъв, като размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ.

(3) Ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат по ал. 1 е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл. 36 от Закона за адвокатурата.

(4) Ако лицата по ал. 1 и 2 са се представлявали от юристконсулт, размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ.

(5) Разпоредбите на ал. 1 – 4 и 2 се прилагат съответно и в производството пред административния съд.

Раздел VI.

Влизане в сила на наказателните постановления, предупрежденията, резолюциите и електронните фишове

Чл. 64. Влизат в сила наказателните **постановления, предупрежденията, резолюциите и електронните фишове**, които:

- а) не подлежат на обжалване;
- б) не са били обжалвани в законния срок;
- в) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1998 г.) са били обжалвани, но са били потвърдени или изменени от съда.

Раздел VII. Преглед по реда на надзора

Чл. 65. (Отм. - ДВ, бр. 59 от 1998 г.)

Чл. 66. (Отм. - ДВ, бр. 59 от 1998 г.)

Чл. 67. (Отм. - ДВ, бр. 59 от 1998 г.)

Чл. 68. (Отм. - ДВ, бр. 59 от 1998 г.)

Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 59 от 1998 г.)

Раздел VIII. Възобновяване на административнонаказателните производства

~~**Чл. 70.** Административнонаказателните производства, по които наказателните постановления са влезли в сила, както и решенията и прекратените от съда дела, образувани във връзка с обжалване на наказателни постановления, подлежат на възобновяване, когато:~~

~~а) е влязла в сила присъда се установи, че някои от доказателствата, въз основа на които е издадено наказателното постановление, решението или определението на съда са неистински;~~

~~б) е влязла в сила присъда се установи, че административнонаказващ орган, съдия или съдебен заседател е извършил престъпление във връзка с издаване на наказателното постановление, решението или определението на съда;~~

~~в) се открият обстоятелства или доказателства от съществено значение за разкриване на обективната истина, които не са били известни при издаване на постановлението, решението или определението на съда;~~

~~г) (нова - ДВ, бр. 28 от 1982 г.) ако е влязла в сила присъда се установи, че деянието, за което е наложено административното наказание, съставлява престъпление;~~

~~д) (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 05.11.2017 г.) когато деянието, за което е приключило административнонаказателното производство, съставлява престъпление.~~

Чл. 71. Възобновяването на административнонаказателно производство се допуска, ако предложението по букви "а" и "б" на предходния член е направено в шестмесечен срок от влизане в сила на присъдата, а в случаите на буква "в" - в

~~двегодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, решението или определеното.~~

~~**Чл. 72.** (1) (Изм. — ДВ, бр. 39 от 2011 г., доп. — ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 05.11.2017 г.) Предложението за възобновяване се прави от окръжния прокурор, а в случаите по чл. 70, буква "д" — от наблюдаващия прокурор, и се разглежда от съответния административен съд.~~

~~(2) С предложението прокурорът може да спре изпълнението на наказателното постановление или решението на съда.~~

~~**Чл. 73.** (1) (Изм. — ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Административният съд разглежда предложението в открито заседание с призоваване на страните.~~

~~(2) Когато предложението е основателно, съдът постъпва съгласно разпоредбите на чл. 68.~~

Чл. 70. (1) На проверка по реда на тази глава подлежат влезлите в сила:

1. наказателни постановления;
2. **фишове и** електронни фишове;
3. писмени предупреждения към нарушителя;
4. резолюции за прекратяване на административнонаказателното производство;
5. споразумения за приключване на административнонаказателното производство;
6. определения на районния съд и на административния съд за прекратяване на съдебното производство;
7. определения на районния съд и на административния съд за прекратяване на административнонаказателното производство;
8. решения на районния и на административния съд.

(2) Административнонаказателното производство подлежи на възобновяване, когато:

1. с влязла в сила присъда или решение се установи, че някое от доказателствата, въз основа на които е издаден актът, е неистинско или с невярно съдържание;
2. с влязла в сила присъда или решение се установи, че актосъставител, наказващ орган, съдия, съдебен секретар, прокурор, страна или участник в производството е извършил престъпление във връзка с участието си в административнонаказателното производство;
3. се открият обстоятелства или доказателства от съществено значение за разкриване на обективната истина, които не са били известни при издаване на акта;
4. ако с влязла в сила присъда се установи, че деянието, за което е наложено административното наказание, съставлява престъпление;
5. когато деянието, за което е приключило административнонаказателното производство, съставлява престъпление.

6. е допуснато нарушение на материалния закон, съществено процесуално нарушение по чл. 63, ал. 4~~3~~, т. 1—~~6~~~~2~~ или явна несправедливост на наложената санкция при постановяване на акт, непроверен по съдебен ред;

7. с решение на Европейския съд по правата на човека е установено нарушение на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, което има съществено значение за преписката или делото.

Чл. 71. (1) Искането за възобновяване може да се направи:

1. в 6-месечен срок от влизане в сила на присъдата или решението – в случаите по чл. 70, ал. 2, т. 1, 2, ~~и 4 и 7~~;

2. в едномесечен срок от узнаване за обстоятелствата по чл. 70, ал. 2, т. 3 ~~и 7~~;

4~~3~~. в 6-месечен срок от влизане в сила на акта по чл. 70, ал. 1 – в случаите по чл. 70, ал. 2, т. 6, а ако той не е бил връчен на лицето, по отношение на което е издаден – в 3-месечен срок от уведомяването му за издадения акт.

(2) Искането се подава чрез органа, постановил акта по чл. 70, ал. 1, който незабавно изпраща препис от него на прокурора и другите страни, които не са подали искане за възобновяване, а делото - на административния съд.

Чл. 72. (1) Искане за възобновяване на административнонаказателно производство може да направи:

1. прокурор в окръжна прокуратура;

2. лицето, по отношение на което е издаден акта по чл. 70, ал. 1;

3. лицето по чл. 58, ал. 3;

4. наказващият орган;

5. наблюдаващият прокурор – в случаите по чл. 70, ал. 2, т. 4 и 5.

(2) Лицата по ал. 1, т. 2 и 3 могат да правят искане за възобновяване, когато са нарушени техните права и законни интереси.

(3) Наказващият орган може да прави искане за възобновяване, в случаите, когато актът по чл. 70, ал. 1 е отменен или изменен от съда.

(4) Искането за възобновяване не спира изпълнението на влезлия в сила акт, освен ако съдът постанови друго.

Чл. 73. (1) Искането за възобновяване се разглежда от административния съд, в съдебния район на който се намира органът, постановил акта по чл. 70, ал. 1.

(2) Административният съд разглежда искането в състав от трима съдии. В случаите, когато се иска възобновяване по акт на административния съд, искането се разглежда от друг състав на съответния административен съд.

(3) Делото се разглежда в открито заседание с призоваване на страните и на прокурора. Прокурорът може да участва в производството пред съда, ако намери това за необходимо.

(4) Когато намери искането за възобновяване за основателно, административният съд:

1. отменя акта и връща делото или преписката за ново разглеждане, като посочва стадия, от който трябва да започне новото разглеждане;

2. отменя акта и прекратява административнонаказателното производство, когато към момента на издаването му са били налице основанията за това;
3. отменя акта и решава делото по същество.

Раздел IX.

Изпълнение на наказателните постановления и решения на съда

Чл. 74. В тридневен срок от влизане в сила на наказателното постановление административнонаказващият орган, съответно съдът, предприема действие за привеждането му в изпълнение.

Чл. 75. Когато е наложено наказанието обществено порицание, препис от наказателното постановление или решението на съда се изпраща на съответната обществена организация, в която наказаният членува, или на ръководството на предприятието, учредението или организацията, където той работи, съобразно указаното в наказателното постановление или решението на съда.

Чл. 76. Изпълнението на наказанието обществено порицание става чрез прочитане на наказателното постановление или решението на съда пред събрание на обществената организация или трудовия колектив, на което се поканва да присъства и нарушителят.

Чл. 77. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г., отм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г.)

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г.) Когато е присъдено обезщетение, принудителното изпълнение на наказателното постановление се допуска по искане на лицето, което има право на обезщетение по реда на чл. 418 от Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 79. (1) Наказателните постановления и решения на съда, с които са наложени глоби или са присъдени парични обезщетения в полза на държавата, се изпълняват по реда за събиране на държавните вземания.

(2) Наказателните постановления и решения на съда, с които са присъдени парични обезщетения в полза на държавни предприятия, кооперации или други обществени организации или на граждани, се изпълняват по реда, предвиден в Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 79а. (Нов - ДВ, бр. 51 от 2007 г.) Когато с наказателното постановление е наложена глоба на нарушител без постоянен адрес в Република България, нарушителят внася сумата по сметка, посочена в наказателното постановление.

Чл. 79б. (1) В случай, че нарушителят не желае да обжалва наказателното постановление в частта относно наложената глоба, може да заплати в 14-дневен срок от връчване на наказателното постановление 80 на сто от нейния размер, освен ако специален закон предвижда намален размер на глобата.

(2) В случаите по ал. 1 наказателното постановление влиза в сила в частта относно наложената глоба от датата на плащането. В случай, че нарушителят е обжалвал наказателното постановление и в срока по ал. 1 е заплатил размера на глобата, производството по разглеждане на жалбата в тази част се прекратява, на основание чл. 63в.

(3) Когато с наказателното постановление е наложено и друго по вид административно наказание, наред с глобата, или са отнети вещи в полза на държавата, то подлежи на обжалване само в частта относно кумулативното наказание и отнемането на вещи в полза на държавата по реда на чл. 63а.

(4) Алинеи 1 – 3 се прилагат съответно и при наложена имуществена санкция.

Чл. 80. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1992 г., изм. - ДВ, бр. 25 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) Когато с наказателното постановление или решението на съда е постановено отнемане на вещи в полза на държавата, препис от тях се изпраща на Националната агенция за приходите за изпълнение.

Чл. 81. (1) Наказателното постановление или решението на съда, с което е постановено временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност, се изпълнява от органите, които признават това право и контролират упражняването му, и от ръководителя на предприятието, учредението или организацията, където наказаният работи.

(2) Ако наказаният заема длъжност по професия или дейност, от правото за упражняването на която е лишен, ръководителят на предприятието, учредението или организацията го освобождава незабавно от тази длъжност.

Чл. 82. (1) Административното наказание не се изпълнява, ако са изтекли:

а) две години, когато наложеното наказание е глоба;

б) шест месеца, когато наложеното наказание е временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност;

в) три месеца, когато наложеното наказание е обществено порицание.

(2) Давността започва да тече от влизане в сила на акта, с който е наложено наказанието, и се прекъсва с всяко действие на надлежните органи, предприето спрямо наказанието за изпълнение на наказанието. След завършване на действието, с което е прекъсната давността, започва да тече нова давност.

(3) Независимо от спирането или прекъсването на давността административното наказание не се изпълнява, ако е изтекъл срок, който надвишава с една втора срока по ал. 1.

(4) (Нова - ДВ, бр. 28 от 1982 г.) Разпоредбата на предходната алинея не се прилага по отношение на глобата, когато за събирането и в срока по ал. 1 е образувано изпълнително производство. Това се отнася и за висящите дела, давността по които не е изтекла до влизането на тази алинея в сила.

Глава четвърта.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ САНКЦИИ СПРЯМО ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА, ЕДНОЛИЧНИ ТЪРГОВЦИ И НЕПЕРСОНИФИЦИРАНИ ДРУЖЕСТВА

~~АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ САНКЦИИ СПРЯМО
ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА И ЕДНОЛИЧНИ ТЪРГОВЦИ (ЗАГЛ. ИЗМ. — ДВ, БР.
79 ОТ 2005 Г.)~~

~~Чл. 83.~~ (1) (Доп. - ДВ, бр. 15 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) В предвидените в съответния закон, указ, постановление на Министерския съвет или наредба на общинския съвет случаи на юридически лица и еднолични търговци може да се налага имуществена санкция за неизпълнение на задължения към държавата или общината при осъществяване на тяхната дейност.

(2) Санкцията по предходната алинея се налага по реда на този закон, доколкото в съответния нормативен акт не е предвиден друг ред.

~~(3) Когато юридическото лице бъде заличено след съставяне на акта за установяване на административното нарушение, но преди произнасяне на наказващия орган по реда на чл. 52, се съставя нов акт за установяване на административно нарушение срещу виновните лица по чл. 24, ал. 2, ако отговорността им не е била реализирана и не са изтекли сроковете по чл. 34 или 34а.~~

~~(4) При отделяне или разделяне на юридическото лице след съставяне на акта за установяване на административното нарушение, но преди произнасяне на наказващия орган по реда на чл. 52, актът за установяване на административно нарушение се предявява и връчва на правоприменика на активите на юридическото лице или на лицето, в чието имущество е преминала онази дейност, при която е допуснато неизпълнението по ал. 1 и наказващият орган се произнася по отношение на правоприменика на юридическото лице.~~

~~(5) При прехвърляне на фирмата на едноличния търговец след съставяне на акта за установяване на административното нарушение, но преди произнасяне на наказващия орган по реда на чл. 52, актът за установяване на административно нарушение се предявява и връчва на правоприменика на едноличния търговец и наказващият орган се произнася по отношение на правоприменика.~~

~~(6) При наследяване на едноличен търговец след съставяне на акта за установяване на административното нарушение, но преди произнасяне на наказващия орган по реда на чл. 52, ако неговите наследници поемат предприятието, актът за установяване на административно нарушение се предявява и връчва на всеки от наследниците на едноличния търговец и наказващият орган се произнася по отношение на всеки от правопримениците.~~

~~(7) Наказващият орган упражнява правомощията си по ал. 4 – 7 независимо дали лицето, на което налага имуществена санкция, е било уведомено за допуснатото неизпълнение на задълженията по ал. 1 или за образуването на производството.~~

~~(8) В случаите по ал. 5 и 7, имуществената санкция се дължи солидарно от правопримениците, ако те са повече от един.~~

~~(9) Наказващият орган прекратява производството:~~

~~1. при заличаване на юридическото лице поради ликвидация или несъстоятелност след съставяне на акта за установяване на административното нарушение, но преди произнасяне на наказващия орган по реда на чл. 52, наказващият орган;~~

~~2. при отказ от наследяване на едноличния търговец.~~

(410) Разпоредбите по ал. 1 – 10 се прилагат съответно и по отношение на:

1. дружествата по Закона за задълженията и договорите и обединенията на търговски дружества под формата на консорциум, когато не са търговски дружества, когато е допуснато неизпълнение на задължения към държавата или общината при осъществяване на тяхната дейност, освен ако в специален закон е предвидено друго;

2. лица по ал. 1 или 11, регистрирани в друга държава – членка или в трета държава, които извършват дейност в Република България чрез клон, когато това е предвидено в специален закон.

Вариант II: вместо ал. 3 - 9

(3) При правоприемство на юридическото лице след съставяне на акта за установяване на административен нарушение, административнонаказателното производство продължава по отношение на правоприемника, независимо дали е било уведомен за допуснатото неизпълнение на задълженията по ал. 1 или за образуването на производството.

(4) Административнонаказателното производство се прекратява, когато след образуването му юридическото лице бъде прекратено без правоприемство или е налице отказ от наследяване на едноличния търговец.

Чл. 83а. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г., доп. - ДВ, бр. 60 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2012 г., доп. - ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2017 г.) На юридическо лице, което се е обогатило или би се обогатило от престъпление по чл. 108а, 109, 110 (приготовление към тероризъм), 142 - 143а, чл. 152, ал. 3, т. 4, чл. 153, 154а, 155, 155а, 156, 158а, 159 - 159г, чл. 162, ал. 1 и 2, чл. 164, ал. 1, чл. 171, ал. 3, чл. 172а - 174, 209 - 212а, 213а, 214, 215, чл. 216, ал. 3, 225в, 227, ал. 1 - 5, 242, 243, 244, 244а, 246, ал. 3, 248а, 250, 252, 253, 254б, 255, 255а, 255б, 256, 260а - 260в, 278в - 278д, 280, 281, 282, 283, 301 - 307, чл. 307б, 307в, 307г, чл. 308, ал. 3, чл. 319а - 319е, 320 - 321а, 327, 352, 352а, 353б - 353е, 354а - 354в, 356к и 419а от Наказателния кодекс, както и от всички престъпления, извършени по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група, когато са извършени от:

1. лице, овластено да формира волята на юридическото лице;
2. лице, представляващо юридическото лице;
3. лице, избрано в контролен или надзорен орган на юридическото лице, или
4. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) работник или служител,

на който юридическото лице е възложило определена работа, когато престъплението е извършено при или по повод изпълнението на тази работа, се налага имуществена санкция до 1 000 000 лв., но не по-малко от равностойността на облагата, когато тя е имуществена; санкция в размер до 1 000 000 лв. се налага и когато облагата няма имуществен характер или размерът и не може да се установи.

(2) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) Имуществената санкция се налага и на юридическо лице, което няма седалище на територията на

Република България, в случай че престъплението по ал. 1 е извършено на територията на Република България.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) Имуществената санкция се налага на юридическото лице и когато лицата по ал. 1, т. 1, 2 и 3 са подбудили или подпомогнали извършването на посочените деяния, както и когато деянията са спрели на стадия на опита.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) Имуществената санкция се налага независимо от осъществяването на наказателната отговорност на съучастниците в извършване на престъпното деяние по ал. 1.

(5) При определяне размера на имуществената санкция се вземат предвид тежестта на извършеното престъпление, финансовото състояние на юридическото лице, съдействието за разкриване на престъплението и за възстановяване на вредите от престъплението, размерът на облагата и други обстоятелства.

(6) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) Отнема се в полза на държавата придобитата от юридическото лице пряка или непряка облага от престъплението по ал. 1, ако не подлежи на връщане или възстановяване, или на отнемане по реда на Наказателния кодекс. Когато вещта или имуществото - предмет на престъплението, липсва или е отчуждено, присъжда се неговата легова равностойност.

(7) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) На държавата, държавните органи и органите на местното самоуправление, както и на международните организации не се налага имуществена санкция по ал. 1.

(8) Отговорността на юридическото лице се погасява с изтичане на срок, равен по продължителност на този по чл. 81, ал. 3 от Наказателния кодекс, считано от датата на извършване на престъплението, от което се е обогатило или би се обогатило юридическото лице.

Чл. 83б. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) Производството по чл. 83а се образува по мотивирано предложение на прокурора, който е компетентен да разгледа делото или преписката за съответното престъпление, до окръжния съд ~~по седалището на юридическото лице~~ по местоизвършване на престъплението, а в случаите по чл. 83а, ал. 2 - до Софийския градски съд:

1. (доп. - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) след внасяне на обвинителния акт, на постановление с предложение за освобождаване на дееца от наказателна отговорност с налагане на административно наказание или на споразумение за решаване на делото в съда; или

2. когато наказателното производство не може да се образува или образуваното е прекратено на основание, че:

а) деецът не носи наказателна отговорност поради амнистия;

б) наказателната отговорност е погасена поради изтичане на предвидената в закона давност;

в) деецът е починал;

г) след извършването на престъплението деецът е изпаднал в продължително разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта;

д) (нова - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) в предвидените в особената част на Наказателния кодекс случаи по дела от общ характер липсва тъжба от пострадалия до прокурора;

е) (нова - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) деецът се освобождава от наказателна отговорност с прилагане на възпитателни мерки;

ж) (нова - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) е допуснат трансфер на наказателното производство в друга държава;

3. (нова - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) когато наказателното производство е спряно на основание, че:

а) след извършване на престъплението обвиняемият е изпаднал в краткотрайно разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта, или има друго тежко заболяване, което пречи на провеждането на производството;

б) разглеждането на делото в отсъствие на обвиняемия би попречило да се разкрие обективната истина;

в) деецът е лице с имунитет;

4. (нова - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) след влизане в сила на решение по чл. 124, ал. 5 от Гражданския процесуален кодекс.

(2) Предложението трябва да съдържа:

1. описание на престъплението, обстоятелствата, при които е било извършено, и наличието на причинна връзка между него и облагата за юридическото лице;

2. вид и размер на облагата;

3. наименование, предмет на дейност, седалище и адрес на управление на юридическото лице;

4. лични данни на лицата, представляващи юридическото лице;

5. лични данни на обвиняемите или осъдените за престъплението лица;

6. опис на писмените материали или заверени копия от тях, които установяват обстоятелствата по т. 1 и 2;

7. списък на лицата за призоваване;

8. датата и мястото на съставянето му, името, длъжността и подписа на прокурора.

(3) Към предложението се прилага и препис за юридическото лице.

Чл. 83в. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2005 г.) Прокурорът може да поиска от съда да вземе мерки за обезпечаване на имуществената санкция на юридическото лице по реда на Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 83г. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) (1) Съдът в закрито заседание се произнася с определение, с което:

1. връща предложението на прокурора, когато не е мотивирано или не отговаря на изискванията на закона;

2. прекратява делото, когато юридическото лице е заличено от търговския регистър поради ликвидация или несъстоятелност;

3. насрочва делото за разглеждане в открито съдебно заседание с призоваване на страните.

Определението на съда по т. 1 или 2 подлежи на оспорване по реда на Глава двадесет и втора от Наказателно-процесуалния кодекс.

(2) Съдът разглежда предложението в състав от един съдия в открито съдебно заседание с участието на прокурор и с призоваване на юридическото лице.

(3) Неявяването на представител на юридическото лице, когато призоваването е редовно, не е пречка за разглеждане на делото.

(4) Съдът събира доказателства служебно или по искане на страните.

(5) Съдът разглежда делото и въз основа на събраните доказателства преценява:

1. получило ли е юридическото лице неправомерна облага;
2. има ли връзка между извършителя на престъпното деяние и юридическото лице;
3. има ли връзка между престъпното деяние и облагата за юридическото лице;
4. какъв е видът на облагата и размерът и, ако е имуществена.

(6) Съдът се произнася с решение, с което:

1. налага имуществена санкция;
2. отказва да наложи имуществена санкция.

(7) Решението по ал. 6, т. 1 съдържа:

1. данните за юридическото лице;
2. данните за произхода, вида и размера на облагата;
3. размера на наложената имуществена санкция;
4. описание на имуществото, което се отнема в полза на държавата, ако има

такова;

5. определяне на разностите.

(8) Решението заедно с мотивите се обявява в съдебно заседание с призоваване на страните или им се съобщава писмено, че е изготвено. По дела, които представляват фактическа или правна сложност, мотивите могат да бъдат изготвени и след произнасянето на решението, но не по-късно от 30 дни.

Чл. 83д. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) (1) Решението на окръжния съд по чл. 83г, ал. 6 подлежи на обжалване или протест пред апелативния съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

(2) Делото се разглежда в открито заседание с участието на прокурор. За съдебното заседание се призовава и юридическото лице.

(3) В производството пред апелативния съд се допускат само писмени доказателства.

(4) Апелативният съд се произнася с решение, с което може:

1. да отмени решението на окръжния съд и да върне делото за ново разглеждане, когато в хода на съдебното производство пред първата инстанция са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила;
2. да отмени решението на окръжния съд и да наложи имуществена санкция;
3. да отмени решението на окръжния съд и да откаже да наложи имуществена санкция;
4. да измени решението на окръжния съд;
5. да потвърди решението на окръжния съд.

(5) Решението на апелативния съд е окончателно.

Чл. 83е. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) (1) Производството, по което е постановено влязло в сила решение на окръжния или на апелативния съд, подлежи на възобновяване, когато:

1. с влязла в сила присъда или решение се установи, че някои от писмените доказателства, въз основа на които е издаден актът, са неистински или с невярно съдържание;

2. с влязла в сила присъда или решение се установи, че съдия, прокурор, страна или участник в производството е извършил престъпление във връзка с участието си в производството;

3. след влизане в сила на решението за налагане на имуществена санкция на юридическото лице лицето по чл. 83а, ал. 1, т. 1 - 4 бъде оправдано с влязъл в сила съдебен акт или спряното досъдебно производство бъде прекратено от прокурора в случаите по чл. 24, ал. 1, т. 1 от Наказателно-процесуалния кодекс;

4. след влизане в сила на решението се разкрият обстоятелства или доказателства, които не са били известни на страната и съда и имат съществено значение за производството;

5. с решение на Европейския съд по правата на човека е установено нарушение на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, което има съществено значение за делото;

6. в хода на производството е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила.

(2) Искането за възобновяване може да се направи в 6-месечен срок от узнаване за възникване на основанията, а в случаите по ал. 1, т. 6 - от влизане в сила на решението на окръжния или на апелативния съд.

(3) Искането за възобновяване не спира изпълнението на влязлото в сила решение, освен ако съдът постанови друго.

(4) Искане за възобновяване на производството може да направи:

1. окръжният прокурор;

2. юридическото лице, на което е наложена имуществена санкция.

(5) Искането за възобновяване се разглежда от апелативния съд, в съдебния район на който се намира органът, постановил влязлото в сила решение.

(6) Апелативният съд разглежда искането в състав от трима съдии. В случаите, когато се иска възобновяване на производството по решение на апелативния съд, искането се разглежда от друг състав на съответния апелативен съд.

(7) Делото се разглежда в открито заседание с участието на прокурор. За съдебното заседание се призовава и юридическото лице.

(8) Когато намери искането за възобновяване за основателно, апелативният съд отменя акта и връща делото за ново разглеждане, като посочва процесуалното действие, от което трябва да започне новото разглеждане.

Чл. 83ж. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) За неуредените в чл. 83б, 83г - 83е въпроси се прилагат разпоредбите на Наказателно-процесуалния кодекс.

Глава пета.
ОСОБЕНИ РАЗПОРЕДБИ (НОВА - ДВ, БР. 79 ОТ 2005 Г.)

Чл. 84. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Доколкото в този закон няма особени правила за призоваване и връчване на призовки и съобщения, извършване на опис и изземване на вещи, определяне разноси на свидетели и възнаграждения на вещи лица, изчисляване на срокове, както и за производството пред съда по разглеждане на жалби срещу наказателни постановления, на касационни жалби пред административния съд и предложения за възобновяване, се прилагат разпоредбите на Наказателно-процесуалния кодекс.

Чл. 85. По отношение на изразите "длъжностно лице", "орган на власт" и "официален документ", употребени в този закон, се прилагат разпоредбите на Наказателния кодекс.

Чл. 85а. (Нов - ДВ, бр. 10 от 2011 г.) Доколкото в този закон няма особени правила за административнонаказателния процес при нарушения, установени с техническо средство или система съгласно чл. 39, ал. 4, се прилагат разпоредбите на Закона за движението по пътищата.

Чл. 86. Административните нарушения, извършени преди влизане в сила на този закон, за които не са били съставени актове, се установяват и нарушителите се наказват по процесуалния ред, установен с този закон.

Чл. 87. Висящите административнонаказателни производства се довършват по процесуалния ред, установен с този закон.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Нов - ДВ, бр. 10 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) (1) По смисъла на този закон:

1. (предишен текст на § 1 - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) "Електронен фиш" е електронно изявление, записано върху хартиен, магнитен или друг носител, създадено чрез административно-информационна система въз основа на постъпили и обработени данни за нарушения от автоматизирани технически средства или системи.

2. (нова - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) "Пряка облага" е всяко благоприятно изменение в правната сфера на юридическото лице, настъпило като непосредствена последица от престъплението.

3. (нова - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) "Непряка облага" е:

а) придобитото в резултат на разпореждане с предмета на престъплението;

б) вещта или имуществото, придобити чрез операция или сделка с пряката облага от престъплението;

в) вещта, в която е трансформирана пряката облага от престъплението.

4. „Маловажен случай“ е този, при който извършеното нарушение или неизпълнение на задължение от едноличен търговец, ~~или~~ юридическо лице или

неперсонифицирано дружество към държавата или община, с оглед липсата или незначителността на предвидените в състава вредни последици или с оглед други смекчаващи обстоятелства, представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на нарушение или на неизпълнение на задължение от съответния вид.

5. „Явно маловажен случай“ на нарушение е налице, когато деянието разкрива явно незначителна степен на обществена опасност

6. „Нарушение от същия вид“ е това, което осъществява признаците на същия основен състав на административното нарушение, независимо дали осъществява признаците на квалифициран или привилегирован състав.

(2) Предвиденото наказание за повторно извършено нарушение се налага, когато нарушението е извършено в едногодишен срок от влизане в сила на акт, с който е наложено административно наказание за нарушение от същия вид, освен ако в специален закон е предвидено друго.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Изменението в закона влиза в сила шест месеца след обнародването му в „Държавен вестник“.

§ 2. Неприклучилите производства пред наказващите органи, чиято компетентост се променя, се разглеждат от наказващите органи, пред които са образувани.

§ 3. Неприклучилите дела, образувани въз основа на мотивирано постановление по чл. 83б, чиято подсъдност се променя, се разглеждат от съдилищата, в които са образувани.